

LR Ryšių reguliavimo tarnyba
Mortos g. 14 LT-03219 Vilnius

2023-03-20 Nr. SD-36466
Į 2023-03-03 Nr. (63.4Mr)1B-581

Siunčiama el. paštu: rrt@rrt.lt

DĖL TEIKĖJŲ GALIMYBIŲ UŽTIKRINTI UNIVERSALIŲJŲ ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ PASLAUGŲ TEIKIMĄ ĮVERTINIMO ATASKAITOS VIEŠOSIOS KONSULTACIJOS

RRT 2023 m. kovo 3 d. Ryšių reguliavimo tarnybas (toliau – Tarnyba) savo interneto svetainėje viešai konsultacijai paskelbė teikėjų galimybių užtikrinti universaliųjų elektroninių ryšių paslaugų (toliau – UER paslaugos) teikimą įvertinimo ataskaitą (toliau – Ataskaita). UAB „Tele2“ (toliau – Tele2), susipažinusi su Tarnybos Ataskaita, teikia šias žemiau išdėstytas pastabas.

1. **Ataskaitos techniniai radijo dažnių modeliavimo parametrai.** Ataskaitoje labai abstrakčiai nurodyti techniniai radijo dažnių modeliavimo parametrai, taip pat, kokio tipo galinė įranga buvo vertinama.

Atsižvelgdama į tai, Tele2 prašo patikslinti: a) kokie dažniai buvo naudojami atliekant modeliavimą, b) kokios kategorijos galinė įranga buvo vertinama, c) kiek dažnių vienu metu galėjo būti agreguojama galinėje įrangoje, d) kokiame aukštyje buvo atliekamas modeliavimas, e) ar modeliavimas atliktas pastatų išorėje ar viduje, f) ar visų operatorių bazinėms stotims naudotas vienodas bazinių stočių apkrovimas ir koks tai būtų apkrovimo lygis (taip pat – ar buvo laikoma, kad stotis visada veikia tuo apkrovimo lygiu, ar jis gali kisti laike, kaip tai nuolatos vyksta mobiliojo ryšio tinkle).

Visi šie parametrai gali parodyti skirtingą situaciją, kuri būtent ir gali susikurti aptariamose savivaldybės. Pavyzdžiui, gali būti, kad operatorius įdiegia išmanius radijo dažnių apkrovimo mažinimo programinius sprendinius ir bendras stoties apkrovimo lygis sumažėja – kaip tokiais atvejais reiktų elgtis operatoriui, kaip tai reiktų indikuoti RRT. Taip pat, vartotojai gali naudoti išorinius modemus, montuojamus pastatų išorėje, daug didesniame aukštyje nei įprastai yra mobilusis telefonas. Nėra aišku, ar toks sprendinys yra galimas įgyvendinant šios Ataskaitos įpareigojimus.

Visi šie techniniai parametrai ir jų įvertinimas reikalauja detalesnės diskusijos, kad Tele2 galėtų pilnavertiškai įvertinti šią Ataskaitą ir joje numatytus įpareigojimus.

Taip pat, atsižvelgdama į išdėstytus argumentus, Tele2 prašo pasidalinti detaliais Ataskaitos radijo modeliavimo žemėlapiais, kad būtų galima preliminariai įvertinti, ar bendrovės numatyta esamų stočių plėtra, aktyvuojant papildomus dažnius, yra pakankama, ar visgi reikėtų naujų bokštų statybos.

Galiausiai, kaip suprantame, Ataskaitoje nebuvo vertinta 5G greیتaveika, todėl Tele2 siūlo vertinti ir 5G greیتaveiką.

- 2. Mobiliojo ryšio plėtra Ataskaitoje aptariamose savivaldybėse.** Visos 5 minimos savivaldybės ribojasi su Europos Sąjungos išorine siena (ribojasi su Rusija ir Baltarusija), kur galioja griežtesnės nei įprastai radijo dažnių naudojimo sąlygos, kas riboja maksimalų spinduliuojamų dažnių panaudojimą. Taip pat, visos 5 savivaldybės turi didelius miškų masyvus su išsibarsčiusiomis mažomis gyvenvietėmis, kur, norint pagerinti mobiliojo ryšio kokybę, reikia planuoti papildomų bokštų statybą, o kaip rodo Tele2 ir kitų operatorių patirtis, gyventojai dažnai nepritaria bokštų statybai. Taip pat, visose 5 savivaldybėse yra gausu įvairaus tipo gamtos draustinių, kuriuose bokštų statyba negalima dėl teisės aktuose numatytų ribojimų, o didesnio aukštingumo pastatų nėra.

Šios aplinkybės riboja operatorių plėtrą ne nuo jų priklausančių aplinkybių.

- 3. Savivaldybių vaidmuo.** Taip pat norėtume atkreipti dėmesį į tai, kad pasitaiko atvejų, kai pačios savivaldybės nėra suinteresuotos elektroninių ryšių infrastruktūros plėtra, t.y. turime atvejų, kai savivaldybės neišduoda statybos leidimų bokštų ar stočių statybai, argumentuodamos neigiama gyventojų nuomone dėl antenų. Akivaizdu, jog labai sudėtinga atlikti tinklo plėtrą, kai pati savivaldybė tam nepritaria.

Mūsų vertinimu, prieš numatant operatoriams Ataskaitoje nurodytus įpareigojimus, į šį procesą būtina įtraukti ir savivaldybes tam, kad operatoriai vėliau turėtų galimybę įgyvendinti jiems numatytus įpareigojimus.

- 4. Visoje Lietuvoje taikomas 95 proc. UER paslaugų prieinamumas.** Hipotetiniu atveju, jeigu visose 5 savivaldybėse skųstųsi visi tinkamos UER paslaugos negaunantys gyventai, tai operatorius turėtų užtikrinti 100 proc. UER paslaugų prieinamumą. Mūsų vertinimu, tai nėra teisinga likusiųjų savivaldybių atžvilgiu, nes minėtose penkiose savivaldybėse paslaugų kokybės lygis gali tapti geresnis nei likusioje Lietuvos dalyje, ne dėl esančio poreikio ar konkurencinės aplinkos, tačiau dėl Ataskaitoje numatytų įpareigojimų.

5. **Savivaldybės priskirtos operatoriams.** Susitikimo metu norėtume detaliau aptarti savivaldybių priskyrimo operatoriams kriterijus. Šiuo atveju svarbus parametras būtų ir savivaldybės plotas, nes gali būti, kad nepadengtų gyventojų kiekis yra nedidelis, bet jie išsibarstę po visą savivaldybės teritoriją, kas reiškia, jog tokiu atveju galimai reikėtų didelio kiekio papildomų stočių – ir atvirkštinis scenarijus, kai gyventojų koncentruojasi vienoje zonoje ir sprendimas būtų viena papildoma stotis.
6. **Dėl radijo dažnių plėtros reikalavimų.** Kaip žinoma, įpareigojimai dėl UER paslaugų prieinamumo aptartose 5 savivaldybėse viršija reikalavimus, numatytus Tarnybos šiuo metu operatoriams išduotose radijo dažnių leidimuose.

Atsižvelgdami į tai kas išdėstyta, norėtume, kad RRT inicijuotų diskusiją su judriojo ryšio operatoriais, kurioje aptartume visus iškeltus klausimus.

Pagarbiai

UAB „Tele2“ strategijos ir plėtros direktorius

Tadas Bukauskas